Lietas Nr. 142139511
Lietas arhīva Nr. AA43-0907-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 30.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnese referente M.Osmane,

tiesneses S.Gintere un V.Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ (personas kods /personas kods/) pieteikumu par Rojas novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 25.augusta lēmuma Nr.83 atcelšanu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Rojas pašvaldības policijas inspektors 2010.gada 25.jūnijā sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.215002039 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2010.gada 25.jūnijā Rojas novadā, Kaltenē, transportlīdzeklis Mitsubishi, valsts reģistrācijas numura zīme /TL numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis) bija novietots stāvēšanai Kaltenes kāpu aizsargjoslā, neievērojot Aizsargjoslu likuma 36.panta trešo daļu, līdz ar to Transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Par izdarīto pārkāpumu Transportlīdzekļa vadītājam uzlikts naudas sods Ls 50.

Rojas novada domes Administratīvā komisija (turpmāk arī – iestāde) 2010.gada 25.augustā, izskatot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, pieņēma lēmumu Nr.83 (turpmāk – Lēmums), ar kuru atstāja negrozītu Protokolu.

[2] 2010.gada 1.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. B/ pieteikums (sūdzība) par Lēmuma atcelšanu, jo /pers. B/ tika maldinoši informēts par Lēmuma pieņemšanu un lietas izskatīšanu.

/pers. B/ norāda, ka jau sešus gadus pēc kārtas ciemojas pie sievas vecākiem „n/a" Kaltenē, tomēr nav zinājis, ka Kaltenes kāpu josla ir arī „n/a" sētai garām ejošā ceļa mala un pļava pie jūras. Ņemot vērā, ka sievas vecāku māja atrodas pie pašas jūras, /pers. B/ nav citas iespējas novietot automašīnu. Turklāt nav izvietota neviena aizlieguma zīme, kā arī nav brīdinājuma uzraksta par kāpu zonu.

Noteiktais soda mērs /pers. B/ ir ļoti liels, jo /pers. B/ apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, kā arī /pers. B/ automašīna nav radījusi bojājumus kāpu zonai.

[3] 2011.gada 7.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemti iestādes rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka iestāde pieteikumu neatzīst, un paskaidro, ka pārkāpuma faktu pierāda Protokols un pārkāpuma izdarīšanas brīdī uzņemtās fotogrāfijas, kas apliecina, ka Transportlīdzeklis bija novietots nevis ceļa malā, bet uz zemsedzes tiešā jūras tuvumā.

Rojas novada dome, lai informētu cilvēkus par Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslas esamību un aizliegumiem tajā, ir uzstādījusi daudz plakātus, kas norāda uz aizliegumiem. Ir absurdi pieņemt, ka autovadītājam ir tiesības jebkurā vietā pilnībā nobraukt no ceļa un apstāties tiešā jūras tuvumā vai pludmalē, turklāt nezināšana neattaisno likuma pārkāpumu.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2012.gada 27.janvāra spriedumu pieteikumu (sūdzību) noraidīja.

Spriedums pamatots šādi.

[4.1] Tiesa lietā konstatē šādus pierādījumus.

[4.1.1] Protokols, kurā konstatēts, ka 2010.gada 25.jūnijā Rojas novadā, Kaltenē Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai Kaltenes kāpu aizsargjoslā.

[4.1.2] 2010.gada 25.junijā pārkāpuma vietā uzņemtās fotogrāfijas, kurās redzams, ka Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai zālājā netālu no jūras.

[4.1.3] /pers. B/ apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā ietvertie paskaidrojumi.

[4.1.4] Iestādes 2010.gada 24.augusta paziņojums par Protokola izskatīšanu 2010.gada 3.septembrī plkst.9.00, Rojā, Zvejnieku ielā 3.

[4.1.5] Izdruka no kadastra kartes, kurā redzama īpašuma „n/a" atrašanās vieta.

[4.2] Lietā ir strīds, vai vieta, kur Transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai, ir kāpu aizsargjosla. /pers. B/ norāda, ka nav zinājis, ka konkrētā vieta ir kāpu aizsargjosla, kā arī nav nekādu informatīvu vai brīdinājuma zīmju, ka konkrētā vieta ir kāpu aizsargjosla.

Tādējādi lietā ir strīds par to, vai /pers. B/ pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[4.3] No Aizsargjoslu likuma normām tiesa secina, ka LAPK 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma konstatēšanai nepieciešams konstatēt, ka persona ar mehānisko transportlīdzekli pārvietojusies vai novietojusi to stāvēšanai krasta kāpu aizsargjoslā vai pludmalē ārpus autoceļiem, pludmalē, meža vai lauksaimniecības zemēs un šāda pārvietošanās nav saistīta ar minēto teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību.

[4.4] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā, tiesa nonāk pie secinājuma, ka /pers. B/ vaina konstatētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta. Minētais tiesas secinājums ir pamatots uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[4.4.1] Tiesa konstatē, ka atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 28.augusta noteikumiem Nr.568 „Kārtība, kādā noformējams administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums par mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu pārkāpšanu ārpus autoceļiem Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pludmalē vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā" 4.punktam Rojas pašvaldības policijas inspektoriem ir tiesības sastādīt administratīvo pārkāpuma protokolu-lēmumu par transportlīdzekļu pārvietošanas, tajā skaitā apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem ārpus autoceļiem Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pludmalē vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes par transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu.

[4.4.2] Aizsargjoslu likuma 5.panta otrās daļas 1.punkts cita starpā noteic, ka ir šāds vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu veids – Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla.

Savukārt Aizsargjoslu likuma 6.pantā ir konkrēti noteikts Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas regulējums un atkarībā no apdzīvotas vietas ir noteikts krasta kāpu aizsargjoslas platums, kas pilsētās un ciemos nav mazāks par 150 metriem.

Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas platums ir noteikts ar ārēju normatīvo aktu – likumu. Līdz ar to nav nozīmes /pers. B/ apgalvojumam vai iebildumiem par to, ka krasta kāpu aizsargjosla nav apzīmēta ar ceļa zīmēm vai citām informatīvām zīmēm.

Turklāt likuma „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 7.pants noteic, ka spēkā esošie likumi un Ministru kabineta noteikumi ir saistoši visā Latvijas teritorijā, un neviens nevar aizbildināties ar to nezināšanu. Likumu un Ministru kabineta noteikumu nezināšana neatbrīvo no atbildības.

No minētajām tiesību normām secināms, ka Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes teritorijās ir noteikta speciāla kārtība, tostarp arī attiecībā uz kārtību, kādā šajās teritorijās ir atļauts pārvietoties ar transportlīdzekļiem un novietot tos stāvēšanai, un šī kārtība ir saistoša ikvienai personai, kas atrodas attiecīgajā teritorijā.

[4.4.3] Lēmumā un Protokolā norādīts, ka Transportlīdzeklis stāvēšanai novietots Kaltenes krasta kāpu aizsargjoslā ārpus ceļa. Arī no lietā esošā izkopējuma no kadastra kartes izriet, ka īpašums „n/a" ir novietots tiešā jūras tuvumā, krasta kāpu joslā.

No procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, un lietā par to strīda nav, ka konkrētajā vietā krasta kāpu aizsargjoslas platums ir 150 metri.

Ņemot vērā krasta kāpu aizsargjoslas izvietojumu Rojas novada teritorijā (aplūkojams Rojas novada teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā http://www.roja.lv/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=65&Itemid=107) tiesa secina, ka /Pers. B/ Transportlīdzekli stāvēšanai novietojis Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā.

Arī aplūkojot pārkāpuma fiksēšanas laikā uzņemtās fotogrāfijas kopsakarā ar iepriekš minēto tiesisko regulējumu, ir redzams, ka /pers. B/ Transportlīdzekli ir novietojis tiešā tuvumā jūras līča piekrastei – kāpu zonā, nobraucot no autoceļa (ceļš – jebkura satiksmei izbūvēta teritorija(autoceļš)) – zālājā. Minēto faktu atzīst arī /pers. B/ savā pieteikumā. Tādējādi tiesai nerodas šaubas par fotogrāfijās redzamo, proti, par to, ka Transportlīdzeklis neatrodas uz ceļa, par to liecina arī fotogrāfijās redzamais augsnes segums – zālājs un krūmāji, tālāk fonā – jūra, kas it nemaz neliecina par to, ka attiecīgā vieta būtu uzskatāma par ceļu.

[4.4.4] Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka iestāde pamatoti ir konstatējusi, ka /pers. B/ Transportlīdzekli bija novietojis stāvēšanai Rīgas jūras līča piekrastes kāpu aizsargjoslā, tādējādi neievērojot Aizsargjoslu likuma prasības. Tiesa atzīst, ka ar lietas materiāliem ir

pierādīts, ka /pers. B/ ir izdarījis LAPK 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[4.5] Attiecībā uz piemēroto naudas sodu tiesa konstatē, ka /pers. B/ piemērots minimālais iespējamais attiecīgā panta sankcijā paredzētais naudas sods.

Tā kā /pers. B/ ir piemērots minimālais iespējamais soda apmērs, tad iestādei nebija pienākuma izdarīt lietderības apsvērumus, jo tos jau ir izdarījis likumdevējs, nosakot soda apmēra minimālo robežu.

Vērtējot /pers. B/ piemērotā soda vajadzību, proti, vai šo mērķi var sasniegt ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, tiesa uzskata, ka mērķi – audzināt personu likuma ievērošanas garā, nevarēja panākt citiem, mazāk ierobežojošiem, līdzekļiem.

Tiesa identificē divus leģitīmus mērķus, kāpēc būtu jāpiemēro konkrēts sods. Pirmkārt, mērķis, kas vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām arī nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses, kas prasa no personas likumu ievērošanu vienlīdzīgi no visām personām.

Arī vērtējot samērīgumu, tiesa atzīst, ka piemērotais naudas sods ir samērīgs un atbilst /pers. B/ izdarītajam administratīvajam pārkāpumam.

[4.6] Likumdevējs, nosakot bargu sodu par LAPK 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, ir vēlējies aizsargāt svarīgas sabiedrības intereses, proti, saglabāt un aizsargāt vides vērtības – Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpas un pludmali.

Tādējādi LAPK 57.^{3}panta pirmajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums nevar tikt novērtēts kā maznozīmīgs, jo tā sekas negatīvi ietekmē vides un kultūrvēsturiskās vērtības, līdz ar to būtiski aizskar arī visas sabiedrības intereses.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka iestāde pamatoti nav vērtējusi iespēju atbrīvot /pers. B/ no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, jo likums šādu iespēju paredz tikai tad, ja izdarītais administratīvais pārkāpums pēc savas būtības ir maznozīmīgs.

Tiesa atzīst, ka nav iespējams /pers. B/ piemērot LAPK 21.pantu, jo /pers. B/ izdarītais pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu.

[4.7] Savā pieteikumā, kā arī tiesas sēdē /pers. B/ norādīja, ka Lēmums tika pieņemts bez /pers. B/ klātbūtnes, turklāt citā datumā, nekā iestāde norādījusi savā paziņojumā par lietas izskatīšanu.

Izvērtējot minēto argumentu kopsakarā ar lietas apstākļiem, tiesa atzīst, ka iestāde nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 62.pantā paredzēto personas uzklausīšanas pienākumu, proti, nav devusi /pers. B/ iespēju sniegt savus paskaidrojumus par konstatēto pārkāpumu. Tādējādi iestāde ir pieļāvusi procesuālu pārkāpumu.

Tomēr, izvērtējot konkrētās lietas apstākļus, /pers. B/ tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus saistībā ar Protokola apstrīdēšanu un Lēmuma saņemšanu, kā arī iestādes pieļautā procesuālā pārkāpuma ietekmi uz Lēmumu pēc būtības, tiesa atzīst, ka fakts, ka /pers. B/ nevarēja personīgi piedalīties Lēmuma pieņemšanā un sniegt savus paskaidrojumus, neietekmē lietas rezultātu, jo nepadara /pers. B/ izdarīto pārkāpumu par nebijušu. Turklāt kā tiesas sēdē paskaidroja /pers. B/, Lēmumu viņš saņēmis tikai 2010.gada oktobrī, taču vēstulē norādītajā datumā 2010.gada 3.septembrī /pers. B/ nebija ieradies uz Rojas novada domes Administratīvās komisijas sēdi. Līdz ar ko secināms, ka /pers. B/ nebija vēlējies izmantot savas tiesības sniegt paskaidrojumus Lēmuma pieņemšanas gaitā.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums konkrētajā gadījumā nav atzīstams par būtisku, proti, tādu, kas ietekmētu lietas rezultātu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka iestāde ir liegusi /pers. B/ sevi aizstāvēt vai kaut kādā citādākā veidā pārliecināt iestādi.

[6] Saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta otro daļu Administratīvā apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un Lēmums atstājams negrozīts.

[8] LAPK 289.^{22}panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētajā nodaļā ietvertā LAPK 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes lēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējot Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivāciju, kas atreferēta šā sprieduma [4] punktā, apgabaltiesa secina, ka pirmās

instances tiesa ir pareizi izvērtējusi lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus to kopsakarā ar Lēmuma argumentāciju.

Apgabaltiesa atzīst par pareizu un pietiekamu Lēmuma argumentāciju un pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, līdz ar to tām pievienojas un neatkārto.

[9] No Lēmuma izriet, ka iestāde ir izskatījusi Protokolu, pārkāpuma vietas fotogrāfijas un /pers. B/ iesniegumu, kurā norādīts, ka nav zināts par to, ka Kaltenes kāpu aizsargjoslā ir arī „n/a" sētai garām ejošā ceļa malas un pļava pie jūras, kas tiek apkoptas; nav redzēta neviena zīme, kas norādītu vai brīdinātu par kāpu zonas esamību un teritoriju. Iestāde, izvērtējot lietderības apsvērumus, konstatējusi, ka Transportlīdzeklis ir atradies Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā un Transportlīdzekļa vadītājs ir saucams pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 57.^{3}pantu.

Ņemot vērā to, ka iestāde, pieņemot Lēmumu, ir izskatījusi /pers. B/ iesniegumu un tajā norādītos apsvērumus, apgabaltiesa secina, ka iestāde ir uzklausījusi un ņēmusi vērā /pers. B/ viedokli, tādējādi apstāklis, ka Lēmums pieņemts bez /pers. B/ klātbūtnes, nav atzīstams par būtisku procesuālo pārkāpumu.

Pirmās instances tiesas spriedumā izdarītās atziņas attiecībā uz iestādes pieļauto procesuālo pārkāpumu atbilst Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta iedibinātajai praksei (*sk. 2005. gada 15. marta sprieduma lietā Nr.SKA-59 14. punktu, 2005. gada 8. novembra sprieduma SKA-337 8.-11. punktu, 2005. gada 22. novembra sprieduma lietā Nr.SKA-374 10. punktu, 2006.gada 17.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-386 7. un 8.punktu*), atbilstoši kurai procesuālais pārkāpums var būt pamats galīgālēmuma atcelšanai tikai tad, ja tas ir būtisks, proti, ir ietekmējis procesa rezultātu pēc būtības.

Konkrētajā gadījumā pirmās instances tiesa atzina, ka procesuālais pārkāpums gala lēmumu (lietas rezultātu) ietekmējis nav. Arī /pers. B/ nav norādījis, kā procesuālais pārkāpums ir ietekmējis procesa rezultātu pēc būtības. Apgabaltiesa šādus apstākļus nekonstatē.

Līdz ar to konkrētajā gadījumā konstatēto procesuālo pārkāpumu pirmās instances tiesa pamatoti novērtējusi kā tādu, kas nav saturiski ietekmējis Lēmumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, /pers. B/ arguments, ka Lēmums pieņemts bez viņa klātbūtnes, tādējādi liedzot /pers. B/ sevi aizstāvēt vai kaut kādā citādākā veidā pārliecināt iestādi, nevar būt pamats Lēmuma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu un 289.^{22}panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Atstāt negrozītu Rojas novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 25.augusta lēmumu Nr.83 (2010.gada 25.jūnija administratīvā pārkāpuma protokols Nr.215002039), bet /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente		M.Osmane
Tiesneses		S.Gintere V.Zommere